

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/62/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822200622
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Čelková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3822200622.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Čelkovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a Mgr. Stanislavy Kollárovej v spore žalobcu: Pozemkové spoločenstvo – urbariát Seč, so sídlom Seč 133/133, 972 26 Seč, IČO: 00 626 384, právne zastúpený: JUDr. Pavol Gráčik, advokát so sídlom Farská 40, 949 01 Nitra, IČO: 51 721 554, proti žalovaným: 1/ Slovenská republika v zastúpení LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351 2/ Slovenská republika v zastúpení Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 814 15 Bratislava-mestská časť Staré Mesto, IČO: 17 335 345, právne zastúpený: A | K | J | K s. r. o., so sídlom Športová 2071/39, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 50 112 252, 3/ Obec Seč, so sídlom Seč 133, 972 26 Seč, IČO: 00 649 074, právne zastúpený: JUDr. Jaroslav Hujík, advokát so sídlom Hviezdoslavova 3, 971 01 Prievidza, IČO: 51 132 206, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 11C/4/2022-311 zo dňa 30. apríla 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému 1/ sa proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.
Žalovaným 2/ a 3/ sa priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

2. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. A., a to pozemkov

· zapísaných na LV č. XXXX v prospech žalovaného 2/ ako
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: trvalé trávne porasty,
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: ostatné plochy,
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: ostatné plochy,
· zapísaných na LV č. XXXX v prospech žalovaného 3/ ako
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: trvalé trávne porasty,
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: lesné pozemky,
· zapísaných na LV č. XXXX v prospech Štátneho majetku "Kostolná Ves", štátny podnik, so sídlom Kostolná Ves 972 26, IČO: 17 056 365 (ktorý bol v žalobe označený ako žalovaný 4/ a voči ktorému bolo konanie uznesením súdu prvej inštancie č. k. 11C/4/2022-189 zo dňa 25.10.2022 zastavené z dôvodu, že ako právnická osoba zanikol dňa 16.12.2003 výmazom z obchodného registra – pozn. odvolacieho súdu) ako

- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere X XXX m², druh pozemku: lesné pozemky,
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: lesné pozemky,
- zapísaných na LV č. XXXX v prospech žalovaného 1/ ako
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: lesné pozemky,
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: lesné pozemky,
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XXX XXX m², druh pozemku: lesné pozemky,
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XX XXX m², druh pozemku: lesné pozemky,
- parcela reg. C KN č. XXXX o výmere XXX XXX m², druh pozemku: lesné pozemky.

3. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku poukázal na to, že žalobca tvrdil, že mu prináleží vlastníctvo k uvedeným pozemkom a k spoločnej nehnuteľnosti, a toto vlastnícke právo mu prináležalo ešte pred vykonaním pozemkových úprav, ktoré považoval za nezákonné. Naliehavý právny záujem odôvodnil tým, že tento je daný vždy vtedy, ak zo zápisu vo verejnom registri, ktorý je v katastri nehnuteľností vyplýva, že spoluvlastnícke právo k nehnuteľnostiam patrí iným subjektom, teda žalovaným subjektom označeným v žalobe. Tiež poukázal na to, že k sporným nehnuteľnostiam nadobudol vlastnícke právo s poukazom na § 134 Občianskeho zákona, t. j., že tieto pozemky mal oprávnené v držbe, teda splnil zákonom predpokladané podmienky, t. j. dobromyseľnosť, oprávnenosť držby aj doba držby.

4. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že žalovaní navrhli žalobu zamietnuť z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu, ako aj z dôvodu, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní a zároveň, že nepreukázal ani oprávnenosť držby s tým, že žalobca sa mal v zákonom určených lehotách domáhať vrátenia nehnuteľností podľa reštitučných zákonov, konkrétne podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úpravách vlastníckych vzťahov k pôde a k inému poľnohospodárskemu majetku a zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, v ktorých bola stanovená lehota, dokedy bolo možné žiadať kvalifikovaným spôsobom o vrátenie nehnuteľností, pričom tento postup žalobca nedodrжал a v zákonných lehotách nežiadal o vrátenie nehnuteľností, t. j. do 31. decembra 1992 a do 31.12.2004 spôsobom upraveným týmito zákonmi.

5. Z predložených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca (Pozemkové spoločenstvo - urbariát Seč) vznikol dňa 29.02.1996, tento je zapísaný v Štatistickom úrade Slovenskej republiky ako Pozemkové spoločenstvo - urbariát Seč, teda ide o právnickú osobu, ktorej činnosť je upravená v zákone č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, podľa ktorého pozemkové spoločenstvo iba spravuje a obhospodaruje spoločnú nehnuteľnosť, ktorá je však naďalej vo vlastníctve (spoluvlastníctve) jednotlivých jeho členov. Žalobca ako pozemkové spoločenstvo, nie je a ani nemôže byť vlastníkom spoločnej nehnuteľnosti, tým sú iba jeho jednotliví členovia, teda iba oni by mohli určovacou žalobou sa domáhať určenia vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva

k sporným nehnuteľnostiam. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca v konaní nepreukázal, že bol v minulosti vlastníkom sporných nehnuteľností, nepreukázal to ani predloženými listinnými dôkazmi. Listinnými dôkazmi právne nepreukázal, že mu vlastnícke právo

k sporným nehnuteľnostiam patrí, resp. patrilo. Súd prvej inštancie uviedol, že vlastnícke právo nepreukázal ani výpisom z pozemnoknižnej vložky č. X z dôvodu, že žalobca ako subjekt práva vznikol až zápisom dňa 29.02.1996, z čoho logicky vyplýva, že žalobca nemohol byť vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú zapísané v pozemnoknižnej vložke č. X pre k. ú. A., pretože z výpisu vyplýva, že niekdajší vlastníci jednotlivých parciel boli fyzické osoby. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že nie je možné stotožniť parcelné číslo pozemnoknižného výpisu

s parcelami registra CKN, ktoré sú vo vlastníctve žalovaného 2/. Súd prvej inštancie mal za to, že vlastníckymi sporných nehnuteľností boli vždy podielníci, v minulosti tí, ktorí boli zapísaní

v pozemnoknižnej vložke č. X a neskôr ich dedičia alebo iní právni nástupcovia. Podľa súdu prvej inštancie žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní, pretože za podielnikov ako zástupca nikdy úspešne nereštituoval majetok, ktorý neskôr na základe právoplatného a vykonateľného plánu pozemkových úprav nadobudli žalovaní. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na to, že žalobcovi ubehli obidve lehoty na vrátenie nehnuteľností podľa reštitučných zákonov.

6. Súd prvej inštancie zdôraznil, že pozemkové spoločenstvo bolo založené podľa zákona o pozemkových spoločenstvách, toto predstavuje spoločenstvo vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti alebo spoločenstvo založené vlastníckymi spoločne obhospodarovanými nehnuteľnosťami

vykonávajúce predovšetkým činnosť smerujúcu k obhospodarovaniu nehnuteľností v správe Slovenského pozemkového fondu, resp. Lesy Slovenskej republiky, pričom nielen v zákone v § 16 ods. 2 písm. c) o pozemkových spoločenstvách, ale aj v zmluve, ktorú žalobca predložil sa uvádza, že výbor je štatutárnym orgánom spoločenstva, koná za členov spoločenstva aj pred súdmi a orgánmi verejnej správy, čo podľa súdu prvej inštancie znamená, že výbor mal konať za členov spoločenstva nielen podľa zmluvy o pozemkovom spoločenstve zo dňa 08.02.2014, ale aj podľa zákona o pozemkových spoločenstvách.

Výbor zastupuje členov spoločenstva, avšak výbor nekonal a nepodal žalobu, aktívne legitimovaným subjektom na podanie tejto určovacej žaloby sú podľa názoru súdu prvej inštancie všetci podielníci, spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti, či všetci vlastníci spoločných obhospodarovaných nehnuteľností.

7. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že v pozemnoknižnej vložke č. X pre k. ú. A. žalobca nikdy nebol zapísaný ako vlastník nehnuteľností, ani žiadny jeho právny predchodca, pretože vlastníkom nehnuteľností boli bývalí urbárnici obce A.. Pozemky zapísané vo vložke č. X boli jednoznačne v podielovom spoluvlastníctve podielnikov tak, ako sú označení v tejto vložke ako bývalí urbárnici. Uvedené vyplýva jednoznačne z tohto výpisu, táto skutočnosť sporná podľa súdu prvej inštancie v konaní nebola. Podľa súdu prvej inštancie vlastníctvo podielnikov k spoločnej nehnuteľnosti vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 97/2013

Z. z., podľa ktorého pozemkové spoločenstvo zakladajú vlastníci spoločnej nehnuteľnosti. Vlastníkmi spoločnej nehnuteľnosti boli vždy podielníci spoločnej nehnuteľnosti, a teda fyzické osoby, ktoré vlastní podiel na spoločnej nehnuteľnosti. Žalobca ako právnická osoba Pozemkové spoločenstvo - urbariát Seč nie je totožná s vlastníkmi spoločnej nehnuteľnosti, nikdy nebol vlastníkom spoločnej nehnuteľnosti a preto neexistuje ani právny dôvod, z ktorého by žalobca mohol odôvodniť nadobudnutie vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam.

8. Pokiaľ jednotliví podielníci spoločnej nehnuteľnosti nepožiadali o navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa reštitučných zákonov, právo na navrátenie vlastníctva im zaniklo. Žalobca nie je právnym nástupcom, ani iným nástupcom podielnikov spoločnej nehnuteľnosti, ide o spoločenstvo založené podielníkmi k spoločnej nehnuteľnosti a hlavne za účelom zabezpečenia a hospodárenia na spoločnej nehnuteľnosti pre podielnikov, teda vlastníkov spoločnej nehnuteľnosti. K aktívnej legitimácii súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal aktívnu vecnú legitimáciu k podanej žalobe, pričom zákon

o pozemkových spoločenstvách jasne uvádza zastúpenie členov spoločenstvom (ktoré koná prostredníctvom výboru). Vznikom pozemkového spoločenstva nedochádza k zmene vlastníckeho práva jednotlivých spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti, teda pozemkové spoločenstvo nenadobúda vlastnícke právo jednotlivých spoluvlastníkov. V záujme zrealizovania vykonávania vlastníckeho práva podielnikov, resp. jeho nadobudnutia v určovacích žalobách, zákon o pozemkových spoločenstvách konštruje zákonné zastúpenie členov spoločenstva prostredníctvom výboru. V konaní pred súdom však budú legitimovaní spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti. Pozemkové spoločenstvo nie je a nikdy nebolo vlastníkom sporných nehnuteľností, toto v konaní preukázané nebolo a ani tvrdenia žalobca nepreukázal, ani predloženými listinnými dôkazmi, v čoho dôsledku teda súd prvej inštancie prijal záver, že nie je nositeľom hmotného práva vlastníť a preto nemá aktívnu vecnú legitimáciu.

9. Čo sa týka naliehavého právneho záujmu, súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na absenciu aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v tomto konaní a s poukazom na titul nadobudnutia sporných nehnuteľností rozhodnutím OPÚ Prievidza č. OPÚ 80-210-1708-Kú zo dňa 26.5.2010, je zrejmé, že žalobcovo postavenie nie je neisté, keďže súčasný právny stav je zachovaný a teda istý viac ako 10 rokov a podľa súdu prvej inštancie práve touto žalobou žalobca vnáša neistotu a spornosť v právnych vzťahoch. Súd prvej inštancie tiež poukázal na to, že vykonaním pozemkových úprav dochádza k originálnemu spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva k novým pozemkom a teda nejde o odôvodnenie vlastníctva k parcelám pred vykonaním pozemkových úprav.

10. Súd prvej inštancie ohľadne vydržania uviedol, že nestačí, ak žalobca v žalobe tvrdí, že jeho držba bola oprávnená, dobromyseľná a dodržal i podmienku doby držby, pričom na svoje tvrdenia žiadne dôkazy neprodukoval. Poukázal na zápis v katastri nehnuteľností, na stav tohto zápisu, ktorý nepretržite, najmenej od roku 1981 nepreukazovali vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnostiam, preto chýbajú náležitosti vydržania, t. j. titul nadobudnutia, spôsobilý titul nadobudnutia, absencia dobromyseľnosti oprávnenej držby po dobu zákonom stanovenú. Podľa súdu

prvej inštancie žalobca nikdy nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na základe vydržania tak, ako to tvrdí, nakoľko tieto nemal v pokojnej držbe, nebol dobromyseľný, že mu pozemky patria najmenej po dobu 10 rokov, nežiadal o vydanie osvedčenia o vydržaní a zápisu vlastníckeho práva do katastra. Neboli teda splnené podmienky na to, aby žalobca vydržal sporné nehnuteľnosti, nakoľko vlastníckmi sporných nehnuteľností boli vždy podielníci, tí, ktorí boli zapísaní v pozemknoknižnej vložke č. X a neskôr ich dedičia, právni nástupcovia. Žalobca nikdy nebol dobromyseľným držiteľom sporných nehnuteľností

a už z tvrdení vyplývajúcich zo žaloby je zrejmé, že vedel komu svedčalo hmotnoprávne vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca vedel, že vlastníckmi nehnuteľností sú osoby odlišné od neho a že neexistuje žiadny právny titul na dobromyseľnú držbu žalobcu k týmto nehnuteľnostiam, pričom dobromyseľnú držbu priamo vylučuje vedomosť žalobcu o tom, kto bol a kto je vlastníkom nehnuteľností, ako aj to, že neexistuje žiadny právny dôvod na zmenu vlastníctva ako základný predpoklad na nadobudnutie vlastníctva vydržaním.

11. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

12. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie v celom rozsahu, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP. Úvodom popísal skutkový stav a priebeh konania pred súdom prvej inštancie. V ďalšej časti poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie jeho žalobu zamietol. Žalobca sa s napadnutým rozsudkom nestotožnil a mal za to, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zároveň súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, taktiež súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a teda zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca zdôraznil, že v tomto prípade ide o spoločnú nehnuteľnosť, čo skonštatoval aj kataster nehnuteľností, ktorý uviedol, že tieto pozemky sú vo vlastníctve štátu a sú vo vlastníctve podielnikov.

13. Pokiaľ ide o posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobca poukázal na čl. VI. bod 2 Zmluvy o pozemkovom spoločenstve vlastníkov podielnikov spoločnej nehnuteľnosti zo dňa 08.02.2014. Uviedol, že výbor zodpovedá za svoju činnosť zhromaždeniu. Ak zo zmluvy o spoločenstve alebo zo stanov nevyplýva niečo iné, za výbor koná navonok predseda spoločenstva. Ak je na právny úkon, ktorý robí výbor, predpísaná písomná forma, je potrebný podpis predsedu. Podľa žalobcu je tu daná jeho aktívna vecná legitímácia na podanie predmetnej žaloby, pretože v zmysle predmetnej zmluvy, výbor koná za členov spoločenstva aj pred súdmi, čo je aj tento prípad. Preto sa žalobca nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobu mali podať všetci podielníci. Žalobca zároveň poukázal na Zmluvu o prenájme pozemkov na účely lesného hospodárstva a poľnohospodárstva uzavretú medzi žalovaným 2/ ako prenajímateľom a žalobcom ako nájomcom, podľa ktorej nie je uvedená na prenájom spoločná nehnuteľnosť vo vlastníctve štátu, ale len neznámi vlastníci, čo podľa žalobcu potvrdzuje, že žalovaný 2/ akceptoval a evidoval spoločnú nehnuteľnosť v zložení vlastníctva: podielníci + neznámi vlastníci.

14. Žalobca mal za to, že porušenie zákona súdom prvej inštancie spočívalo v tom, že tento riadne nevysvetlil fakt, že spoločná nehnuteľnosť je nedeliteľná, pričom súd prvej inštancie musel mať v konaní za preukázané, že k takémuto nezákonnému rozdeleniu došlo, avšak túto skutočnosť ponechal bez povšimnutia. V tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 154/2010. Bol toho názoru, že spoločná nehnuteľnosť je nedeliteľná, čo znamená, že spoločnú nehnuteľnosť nemožno rozdeliť na viac nehnuteľných vecí, aj keď pozostáva z viacerých pozemkov. Uviedol, že tvrdenie súdu prvej inštancie, že spoločnú nehnuteľnosť rozdelili pozemkové úpravy sa nezakladá na právnom základe, pretože v rozhodnutí nie je spoločná nehnuteľnosť spomenutá a v zásadách je jednoznačne vyjadrená vôľa podielnikov (účastníkov pozemkových úprav) aby spoločná nehnuteľnosť ostala v celku. Súd prvej inštancie nemohol mať za preukázané existenciu družstva a uviedol, že šetrenie katastrálneho úradu taktiež nepreukázala jeho existenciu a ani zápis sporných pozemkov. Žalobca zároveň videl vadu konania v tom, že súd prvej inštancie nijako nebral na zreteľ, že v obci A. nebolo nikdy zákonne založené družstvo. Žalobcovi nebolo

zrejme prečo súd prvej inštancie odmietol informácie o tom, že pozemky z LV č. X sú zapísané na LV č. XXXX, XXXX XXXX, čo považoval i ako jeden z odvolacích dôvodov. Žalobca poukázal na to, že podal na katastrálny úrad Žiadosť na vykonanie zápisu v katastri nehnuteľností, v ktorej žiadal, keďže všetky pozemky zapísané v PKV č. X neboli prevedené do LV č. XXXX, XXXX B. XXXX, aby bol vykonaný zápis parciel

č. XXX/X, XXX/X, XXX, XXX/X, XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, v prospech vlastníctva žalobcu a teda aby bol právny stav navrátený do jeho pôvodného stavu, tak ako to vyplýva z PKV č. X pre k. ú. A., pričom Správa katastra Prievidza potvrdila, že všetky parcely z PKV č. X sú zapísané do LV č. XXXX, XXXX B. XXXX. Preto sa žalobca domnieval, že príslušní pracovníci konali tak, že zmarili jeho právo na vlastníctvo všetkých nehnuteľností spoločnej nehnuteľnosti, ktoré mu patrili na základe predložených listinných dôkazov a čím sa zároveň znížila aj hodnota jeho majetku. Príslušní úradníci si tak zjavne nespĺnili svoju povinnosť v tom, že všetky pozemky zapísané v PKV č. X neboli prevedené do LV č. XXXX, XXXX B. XXXX, čo žalobca považoval za nezákonné „zoštatnenie“, ku ktorému by už po roku 1989 nemalo dochádzať.

15. Žalobca ďalej uviedol, že súd prvej inštancie mal prihliadnuť na to, že ak chcel žalovaný 2/ previesť spoločnú nehnuteľnosť na inú osobu, tak mal rešpektovať predkupné právo, k čomu však nedošlo, neexistuje k tomu žiadny doklad. Uviedol, že v roku 2010 bola podľa šetrenia Ministerstva pôdohospodárstva spoločná nehnuteľnosť o výmere 180 ha a skladala sa z pozemkov podielnikov, reštituovaných pozemkov a spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu, čo však podľa jeho názoru nezodpovedá súčasnému stavu. Túto skutočnosť podľa neho súd prvej inštancie úplne odignoroval a uprednostnil šetrenie katastrálneho úradu, ktorý svoje šetrenie nepodložil v súlade so zákonom. Preto mal za to, že žalovaný 2/ konal protiprávne, pretože mal konať v mene vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti vo veciach vlastníctva podielov spoločnej nehnuteľnosti, a to aj vtedy, ak vlastnícke právo týchto vlastníkov je sporné. Teda žalovaný 2/ si nespĺnil svoju povinnosť pri rozdelení spoločnej nehnuteľnosti a ani na súdnom pojednávaní a to ako správca spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu ako aj ako zástupca neznámych vlastníkov.

16. Žalobca sa ďalej nestotožnil s posúdením súdu prvej inštancie ohľadne jeho naliehavého právneho záujmu na podaní žaloby, keďže v tomto prípade je takýto záujem žalobcu daný, vzhľadom na to, že touto žalobou žalobca sleduje dosiahnutie zhody zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností so skutočným právnym stavom, pričom v konaní bolo podľa neho riadnymi dôkazmi preukázané, že je práve on skutočným vlastníkom predmetných častí spoločnej nehnuteľnosti. Uviedol, že v zmysle ustáleného doktrinálneho výkladu je naliehavý právny záujem žalobcu na určení práva daný vždy, ak zo zápisu vo verejnom registri, tu v katastri nehnuteľností, vyplýva, že právo k časti spoločnej nehnuteľnosti nehnuteľnostiam patrí iným subjektom, teda v danom prípade žalovaným a preto určovacia žaloba môže byť v tomto prípade prostriedkom ochrany aj porušeného a nielen ohrozeného práva. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/111/2008 a sp. zn. 1Cdo/56/2003. Mal za to, že v prípade tejto určovacej žaloby je daný základný procesný predpoklad jej úspešnosti a to existencia naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení z dôvodu existencie objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovanými, ktorá je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, keďže súčasný evidenčný stav práv k predmetným nehnuteľnostiam spoločnej nehnuteľnosti uvedený v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnému právnemu stavu vlastníckych práv k predmetným pozemkom spoločnej nehnuteľnosti a nemožno ho odstrániť iným právnym prostriedkom ako podaním určovacej žaloby.

17. Žalobca bol presvedčený, že v tomto štádiu súdneho konania, bez vykonania riadneho a dostatočného dokazovania neexistuje základ na vydanie rozsudku vo forme zamietnutia žaloby. Namietal tak, že súd prvej inštancie bol pri odôvodnení napadnutého rozsudku vo svojej argumentácii veľmi nekoherentný, tzn. napadnutý rozsudok nie je zjavne konzistentný a argumenty súdu prvej inštancie v ňom uvedené nie sú v dostatočnej miere podporené preukázanými skutočnosťami a preto nepodporujú ani záver o zamietnutí žaloby v tomto štádiu procesného postupu súdu prvej inštancie. Napadnutý rozsudok preto považoval za nepreskúmateľný, keďže závery súdu prvej inštancie nie sú prijateľné, racionálne a v neposlednom rade ani spravodlivé a presvedčivé, pretože jeho právne závery sú v extrémnom nesúlade s rozumným právnym posúdením ako aj s doteraz nedostatočne skutkovými zisteniami. Podľa žalobcu súd prvej inštancie nedal žiadne odpovede na viacero relevantných návrhov

a námietok žalobcu a svoje rozhodnutie odôvodnil len na základe toho, že nie je daná žalobcová aktívna vecná legitímácia. Preto považoval napadnutý rozsudok v celom rozsahu za nesprávny a nezákonný. Na základe uvedeného sa preto žalobca domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Žalovaný 3/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu mal za to, že súd prvej inštancie rozhodol o žalobe žalobcu zákonne a správne žalobu zamietol. Stotožnil sa v celom rozsahu s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa proti nemu určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Podľa neho žalobca rozporuplne tvrdil, že predmetné nehnuteľnosti boli v minulosti evidované ako súčasť spoločnej nehnuteľnosti bývalých urbárikov, teda samotných podielnikov spoločnej nehnuteľnosti a v dôsledku nesprávnosti pozemkových úprav boli predmetné nehnuteľnosti zo spoločnej nehnuteľnosti patriacej podielnikom (nepochybne v podieloch evidovaných v pozemkovej knihe) vyňaté a nesprávne sú evidované ako vlastníctvo aj žalovaného 3/, pričom žalobou sa žalobca domáhal určenia, že sporné nehnuteľnosti napriek ním uvedenému skutkovému tvrdeniu, sú vlastníctvom žalobcu, teda právnickej osoby - pozemkového spoločenstva, ktoré nikdy nebolo vlastníkom predmetných nehnuteľností.

19. Žalovaný 3/ poukázal na to, že žalobca opieral svoje vlastnícke právo o vydržanie v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka. Predpokladom oprávnenej držby ako základnej náležitosti inštitútu vydržania je skutočnosť, že držiteľ nehnuteľnosti je s prihliadnutím na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vlastnícke právo patrí, teda že existuje taký právny titul jeho držby, ktorý je spôsobilý aj pri objektívnom posudzovaní privodiť u držiteľa taký stav jeho vedomia, že vlastnícke právo mu patrí, a to vo vzťahu nielen k veci, ale aj vo vzťahu k ostatným osobám, ktoré tvrdia, resp. ktorým vlastnícke právo patrí, napr. na základe formálnej evidencie v pozemkovej knihe, resp. v katastri nehnuteľností. Žalovaný 3/ bol toho názoru, že sám žalobca však v zhode so skutočnosťou v spore prezentoval tvrdenie, že predmetné nehnuteľnosti mali byť súčasťou spoločnej nehnuteľnosti vlastnícky patriacej podielnikom spoločnej nehnuteľnosti, ktorými boli a sú spoluvlastníci podielov spoločnej nehnuteľnosti. Takým spoluvlastníkom však boli len jednotliví podielníci a nie právnická osoba - pozemkové spoločenstvo združujúce podielnikov za účelom obhospodarovania spoločnej nehnuteľnosti. Žalovaný 3/ mal za to, že zo žalobných tvrdení žalobcu nevyplýva taký právny titul, ktorý by bol spôsobilý k oprávnenej držbe žalobcu. Z vložky č. X pozemkovej knihy pre kat. úz. A., ktorú žalobca priložil k žalobe vyplýva, že žalobca ako ani jeho žiadny právny predchodca nebol nikdy zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností, pretože vlastníkom predmetných nehnuteľností boli evidovaní bývalí urbárikovia obce A.. Teda skutkové tvrdenie žalobcu, že bol vlastníkom pozemkov v kat. úz. A. zapísaných vo vložke č. X vo výmere cca 182 ha lesnej pôdy a trvalého trávneho porastu nie je podľa neho pravdivé a je listinnými dôkazmi vylúčené. Dodal, že predmetné pozemky zapísané vo vložke č. X boli jednoznačne v podielovom spoluvlastníctve podielnikov označených vo vložke ako bývalí urbárikovia. Podielovými spoluvlastníkmi, ktorých podiely k predmetným pozemkom boli zapísané pre jednotlivých podielnikov spoluvlastníkov v iných pozemnoknižných vložkách, boli teda vždy fyzické osoby, a to jednotliví podielníci a nikdy nie právnická osoba, teda žalobca. Žalovaný v tomto smere ďalej uviedol, že žalobca ako právnická osoba, ktorá nie je totožná s vlastníkmi spoločnej nehnuteľnosti, nikdy nebol vlastníkom spoločnej nehnuteľnosti, a teda ani k predmetnej nehnuteľnosti neexistuje žiadny právny titul, z ktorého by žalobca mohol odvodiť nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, žiadny dôkaz o domnelom vlastníctve žalobcu, tento v spore neprodukoval. Žalobcovi je a vždy bolo známe, že vlastníkmi predmetných nehnuteľností boli podielníci spoločnej nehnuteľnosti a pokiaľ títo nepožiadali včas podľa príslušných reštitučných predpisov o navrátenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, tak im právo na navrátenie vlastníctva zaniklo. Žalovaný 3/ napokon dodal, že žalobca nie je žiadnym právnym nástupcom podielnikov spoločnej nehnuteľnosti, je len právnickou osobou založenou podielníkmi spoločnej nehnuteľnosti najmä za účelom zabezpečovania hospodárenia na spoločnej nehnuteľnosti pre podielnikov, teda pre vlastníkov.

20. Žalovaný 3/ ďalej uviedol, že žalobca nikdy nebol nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia - vlastníctva k spoločnej nehnuteľnosti, týmto vždy boli spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že je vlastníkom predmetných nehnuteľností len na základe toho, že bol v pozemkovej knihe zapísaný ako vlastník a že predmetné nehnuteľnosti užíval v dobrej viere, že mu vlastnícke právo k nim patrí, toto považuje žalovaný 3/ za vymyslenú konštrukciu, ktorou sa žalobca snaží

obísť to, že podielnikom zaniklo právo na navrátenie vlastníckeho práva. Podľa žalovaného 3/ žalobca nepochybne vedel (štatutárne orgány žalobcu), že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vždy patrilo podielnikom na spoločnej nehnuteľnosti, a nie právnickej osobe, ktorú podielníci založili za účelom správy spoločnej nehnuteľnosti. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva prechod vlastníckeho práva z vlastníctva podielnikov do vlastníctva právnickej osoby založenej podielníkmi na správu spoločnej nehnuteľnosti. Teda len samotné tvrdenie žalobcu, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržal je podľa žalovaného 3/ absolútne nepostačujúce na to, aby bol žalobca s predmetnou žalobou úspešný, pretože vedel, resp. musel vedieť, že vlastníckymi predmetných nehnuteľností sú osoby odlišné od žalobcu a že neexistuje žiadny právny titul na dobromyseľnú držbu žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam. Túto dobromyseľnú držbu priamo vylučuje vedomosť žalobcu o tom kto bol a kto je vlastníkom predmetných nehnuteľností, ako aj to že neexistuje žiadny právny dôvod na zmenu vlastníctva ako základný predpoklad na nadobudnutie vlastníctva vydržaním. Na tom nič nemení podľa žalovaného 3/ ani skutočnosť, že žalobca doložil k žalobe nájomnú zmluvu ako prílohu č. 3, pretože hospodáriť so spoločnou nehnuteľnosťou vyplýva žalobcovi zo zákona o pozemkových spoločnostiach, avšak ani prenájomom v nájomnej zmluve uvedených nehnuteľností nemohol žalobca nadobudnúť vedomie, že je oprávneným držiteľom nehnuteľností, nemohol byť oprávneným držiteľom ani na základe právneho omylu, keďže vedel kto je vlastníkom nehnuteľností. Podľa žalovaného 3/ je odvolanie žalobcu nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a priznal žalovanému 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

21. Žalovaný 2/ sa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu úvodom vyjadril k jednotlivým odvolacím dôvodom žalobcu. Uviedol, že žalobca vo svojom odvolaní nekonkretizoval žiadne porušenie jeho procesných práv, svoje odvolanie argumentačne opiera o rekapituláciu svojej v prvoinštančnom konaní predloženej právnej a skutkovej argumentácii. Poukázal na to, že žalobca síce považuje napadnutý rozsudok za nepresvedčivý, avšak tento jeho subjektívny pocit nezakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže žalobca neustálil akým spôsobom mu súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva. Ďalej uviedol, že žalobca nešpecifikoval akými inými vadami trpí napadnutý rozsudok, aby odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP zakladal dôvodnosť jeho odvolania. Podľa žalovaného 2/ žalobca vinil príslušný katastrálny úrad, či príslušných úradníkov že došlo k rozdeleniu spoločnej nehnuteľnosti, ktorá argumentácia je však podľa neho úplne irelevantná, keďže v rozhodujúcom čase sa mali domáhať svojho vlastníckeho práva niekdajší vlastníci jednotlivých parciel, ktorí boli zapísaní v pozemnoknižnej vložke č. X pre k. ú. A.. Žalovaný 2/ vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP uviedol, že žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval, aký dôkaz súd prvej inštancie nevykonal, ktorý žalobca navrhol vykonať. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP poukázal na to, že žalobca súdu prvej inštancie vytýkal, že sa zaoberal len tým, že prečo nie je v tomto spore daná jeho aktívna vecná legitímácia. Posúdenie aktívnej vecnej legitímácie je otázkou hmotnoprávnou, pričom súd prvej inštancie jednoznačne svoj názor oprel o zákonné ustanovenia zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločnostiach, podľa ktorého pozemkové spoločenstvo iba spravuje a obhospodaruje spoločnú nehnuteľnosť, ktorá je však naďalej vo vlastníctve (spoluvlastníctve) jednotlivých jeho členov. Podľa názoru žalovaného 2/ žalobca nie je a ani nemôže byť vlastníkom spoločnej nehnuteľnosti, tým sú iba jeho jednotliví členovia, teda iba oni by sa mohli domáhať v súdnom konaní určenia vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva k predmetným nehnuteľnostiam. Podľa žalovaného 2/ neobstojí ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g/ CSP vzhľadom na to, že žalobca neuviedol, aký ďalší prostriedok procesného útoku má byť prípustný na zistenie skutkového stavu ako ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keďže žalobca neuviedol žiadnu konkrétnu právnu normu, ktorá by mala byť mylne použitá a nemala (nemohla) byť použitá na skutkový stav predmetnej právnej veci.

22. Žalovaný 2/ k domnejšej aktívnej vecnej legitímácii žalobcu poukázal na svoju doterajšiu argumentáciu v prvoinštančnom konaní, v ktorom jednoznačne zastával názor, že žalobca nie je v predmetnej veci aktívne vecne legitimovaný. Podľa neho žalobca v podanom odvolaní tvrdenie o svojej aktívnej vecnej legitímácii nepodporil žiadnou relevantnou argumentáciou (ani dôkazmi) a tento nedostatok nijakým spôsobom neodstránil. Mal za to, že pre posúdenie veci ide o rozhodujúcu právnu otázku. Podľa žalovaného 2/ akákoľvek argumentácia žalobcu v odvolaní týkajúca sa nedostatočného zdôvodnenia napadnutého rozsudku, resp. opakovanie doterajšej argumentácie a niektoré historické súvislosti nesúvisí s meritom sporu. Čo sa týka absencie

aktívnej vecnej legitímácie, žalobca tvrdí, že je nositeľom subjektívneho práva, a toto právo odvodzuje od Zmluvy o pozemkovom spoločenstve vlastníkov podielnikov spoločnej nehnuteľnosti zo dňa 08.02.2014. Žalovaný 2/ v tomto smere uviedol, že žalobca sa v konaní ako subjekt: Pozemkové spoločenstvo – Urbariát Seč, domáhal určenia, že je vlastníkom sporných nehnuteľností, čo je zásadný nesúlad s tým, ak by žalobu formuloval spôsobom, v ktorom riadne preukáže vlastníkov (ich právnych nástupcov), riadne preukáže konanie v mene výboru a nekoná ako samostatný subjekt, ktorý udelil splnomocnenému zástupcovi plnú moc na zastupovanie v tomto konaní. Žalovaný 2/ dodal, že súd prvej inštancie si absenciu aktívnej vecnej legitímácie ustálil až po riadne vykonanom dokazovaní, preto nemožno hovoriť o akomkoľvek porušení práva na spravodlivý proces.

23. Žalovaný 2/ ďalej uviedol, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno vo vzťahu k identifikácii sporných pozemkov. Žalovaný 2/ mal za to, že parcelné čísla tak ako boli zapísané v pozemkovej knihe nie je možné stotožňovať s parcelami registra C KN, ktoré t. č. spravuje žalovaný 2/ a to bez toho, aby žalobca doložil identifikáciu týchto parciel, z ktorej by vyplývalo že ide o totožné parcely s rovnakým priebehom hraníc, výmerou a pod. príp. geometrický plán (ak by nešlo o totožné parcely), teda žalobca nepredložil také dôkazy, z ktorých je zrejmé, že parcely, ktoré si nárokuje od žalovaného 2/ sú totožnými parcelami, ktoré teraz žalovaný 2/ spravuje a ktoré sú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Civilný proces nezhojí akýkoľvek (údajne nezákonný) postup správneho orgánu, keďže civilný súd nepreskúmava zákonnosť/ nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu. Uviedol, že v zmysle právnej úpravy súdy na úseku správneho súdnictva preskúmajú rozhodnutie správneho orgánu – okresného úradu. Žalobca nepredložil dôkaz, ktorým by preukázal, že sa domáhal svojich domnelých nárokov prostredníctvom správneho súdnictva. Správne súdnictvo nemožno zamieňať s civilným sporovým procesom tak, ako uvádza žalobca. Žalovaný 2/ mal za to, že žalobca v tomto smere nedostatočne produkoval dôkazy na podporu svojich tvrdení. Žalovaný 2/ sa zásadne ohradil proti nepodloženým tvrdeniam žalobcu, že nezákonne nadobudol vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam.

24. Žalovaný 2/ bol toho názoru, že žalobca sa nesprávne a v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou domáha určenia vlastníckeho práva sporných nehnuteľností všeobecnou určovacou žalobou podľa CSP, pritom ale súd prvej inštancie zhodne s názorom žalovaného 2/ ustálil, že možnosťou ako prinavrátiť fyzickým osobám – bývalým urbariárnikom ako podielovým spoluvlastníkom vlastníctvo sporných nehnuteľností, malo byť v súlade s reštitučnými zákonmi (ako lex specialis) a to z dôvodu právnej istoty v prekluzívnych reštitučných lehotách. Žalovaný 2/ dodal, že ak sa aj žalobca domnieval, že bol a je vlastníkom, samotný žalobca bol povinný svoje vlastnícke právo (alebo fyzické osoby ako členovia pozemkového spoločenstva) uplatniť podľa tzv. reštitučných zákonov v tam určených zákonných (prekluzívnych) lehotách, ktoré už (márne) uplynuli.

25. Žalovaný 2/ k domnelému vydržaniu žalobcu uviedol, že vlastníckmi sporných nehnuteľností boli podielníci – v minulosti tí, ktorí boli zapísaní na pozemkovoknižnej vložke č. X, a neskôr ich dedičia alebo iný právny nástupcovia. Žalobca ako subjekt práva vznikol až v roku 1996, pričom za podielnikov ako zástupca nikdy úspešne nereštituoval majetok, ktorý neskôr na základe právoplatného a vykonateľného plánu pozemkových úprav nadobudol do svojho vlastníctva žalovaný 2/. Žalovaný 2/ mal za to, že žalobca by nikdy nemohol byť dobromyseľným držiteľom sporných nehnuteľností, nakoľko zo samotných príloh podanej žaloby jasne vyplýva, že žalobca si bol vedomý, komu svedčalo hmotno-právne vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný 2/ považoval odvolanie žalobcu v plnom rozsahu za nedôvodné a preto žiadal odvolací súd, aby potvrdil napadnutý rozsudok a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

26. Žalovaný 1/ sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

27. Žalobca sa k vyjadreniam žalovaných písomne vyjadril odvolacou replikou, v ktorej uviedol vo vzťahu k žalovanému 2/, že tomuto prináležia ako správcovi spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu povinnosti k pozemkovému spoločenstvu, ktoré si však nesplnil, keď súhlasil s jej rozdelením a nekonal proti tomu, čo podľa žalobcu znamená, že žalovaný 2/ týmto stále obhajuje takýto nezákonný stav, keďže jeho povinnosťou je zároveň zastupovať neznámych vlastníkov a hájiť ich záujmy zo zákona. Žalobca zotrval na svojom názore, že v tomto prípade došlo k nezákonným pozemkovým úpravám a došlo k

porušeniam zákona č. 330/1991 Zb. a zákona č. 180/1997 Z. z. Ďalej žalobca uviedol, že nežiada určenie vlastníctva pre neho ako celok, ale pre jednotlivých podielnikov a v súlade so zákonom č. 97/2013 Z. z. vystupuje za svojich podielnikov v súdnom spore tak ako mu to ukladá zákon, a teda je podľa neho v poriadku, ak za žalobcu ako spoločenstvo navonok vystupuje jeho predseda. V ostatnom žalobca zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v odvolaní. Navrhol rozhodnúť v zmysle podaného odvolania.

28. Žalovaní sa k odvolacej replike už bližšie písomne nevyjadřili.

29. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

30. V odvolacom konaní preskúmal odvolací súd vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP (viazanosť rozsahom odvolania), viazaný odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, vrátane svojho oprávnenia preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok z úradnej povinnosti podľa § 380 ods. 2 CSP, a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. V odvolacom konaní nezistil odvolací súd žiadne dôvody na zmenu alebo zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP alebo podľa § 389 ods. 1 CSP. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, pretože v danej veci nezistil dôvod k tomu, aby zopakoval alebo doplnil dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP odvolací súd verejne vyhlásil vo veci rozsudok.

31. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy hodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej. Odôvodnenie rozhodnutia tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, v parametroch daných ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli zjavne neodôvodnené, či neakceptovateľné, nevyplývajú z nich ani jednostrannosť, alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Obsah spisového materiálu v predmetnom súdnom konaní zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v posudzovanej veci prezentované súdom prvej inštancie. Skutočnosť, že odvolateľ sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožnil, nemôže sama o sebe viesť k záveru o neodôvodnenosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie dal odpoveď aj na všetky odvolacie námietky.

32. Za aplikácie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje. Hlavne poukazuje na bod 77. až 79. napadnutého rozsudku, v ktorých súd prvej inštancie zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil svoje rozhodnutie. Práve z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP nie je žiaduce, aby odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie skutkové a právne závery, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie a s ktorými sa stotožňuje. Odvolací súd v rámci postupu podľa § 387 ods. 2 a 3 CSP k odvolacím dôvodom žalobcu uvádza:

33. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP predstavuje transformáciu ústavnoprávnych princípov do civilného sporového konania. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. V tomto odvolacom dôvode ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a

právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

34. Pokiaľ žalobca deklaroval v odvolaní uplatnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej mandukačnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odoprieť výpoveď a podobne) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

35. Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V tomto prípade ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal. Z obsahu spisu nebolo zistené, že by súd prvej inštancie bezdôvodne opomenul vykonať dôkaz, nevyhnutný na zistenie rozhodujúcich skutočností, označený v konaní žalobcom.

36. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, napr. keď súd prvej inštancie zoberie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov strán sporu. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

37. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

38. Pri uplatnení odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g/ CSP (zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené), prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

39. Žalobca si uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu

normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery).

40. K porušeniu práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie a odopretie práva na spravodlivý súd odvolací súd uvádza, že vychádzajúc z obsahu súdneho spisu možno v prvom rade konštatovať, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednania za účelom prejednávania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd síce ukladá súdom povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, túto požiadavku však nemožno chápať tak, že súdy majú povinnosť dať podrobnú odpoveď na každý argument (napr.: rozsudok ESĽP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19.04.1994, č. 16034/90, bod 61). Ústavný súd SR v tomto smere konštatoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j.

s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. (rozhodnutie sp. zn. IV. ÚS 115/03 zo dňa 03.07.2003). V rozhodnutí

sp. zn. IV. ÚS 358/09 zo dňa 15.10.2009 Ústavný súd SR uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (nález sp. zn. II. ÚS 410/06 zo dňa 02.08.2007). Súd prvej inštancie v ods. 1. a 2. napadnutého rozsudku uviedol, čoho sa v konaní žalobca domáhal a aké doklady k žalobe pripojil, v ods. 3. a 4. odôvodnil zastavenie konania voči pôvodne žalovanému 4/ z dôvodu výmazu tohto subjektu z obchodného registra od 16.03.2003, v ods. 5. a 6. popísal procesnú obranu žalovaného 1/ v konaní a aké doklady predložil, v ods. 7. až 12. uviedol procesnú obranu žalovaného 2/ a v ods. 13. procesnú obranu žalovaného 3/. V ods. 14. súd prvej inštancie uviedol, ktoré dôkazy v konaní vykonal, v ods. 15. až 52. uviedol zistený skutkový stav. V ods. 53. až 76. uviedol zákonné ustanovenia, podľa ktorých vec posudzoval a v ods. 77. až 79. sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami a právnymi argumentami strán, uviedol, ako vyhodnotil vykonané dôkazy a ako na danú vec aplikoval relevantnú právnu úpravu a ako vec právne posúdil. V ods. 80 uviedol na základe akých ustanovení rozhodol o nároku na náhradu trov konania. Z týchto dôvodov mal odvolací súd za nedôvodnú odvoláciu námietku žalovaného ohľadne nedostatku odôvodnenia napadnutého rozsudku.

41. Odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu, ako aj dôvody odvolania konštatuje, že súd prvej inštancie náležite a správne zistil skutkový stav veci. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca, ako odvolateľ, neuviedol v odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe súdu prvej inštancie. Odvolaním len spochybnil vyvodený právny názor súdu prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania a namietal dôvody a právne posúdenie veci, pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, akými úvahami sa spravoval a na podklade ktorých skutočností zaujal právny názor vyslovený vo výrokoch rozsudku. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o odvolaní vychádzal zo súdom prvej inštancie správne a dostatočne zisteného skutkového stavu.

42. Námietku žalobcu týkajúcu sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v predmetnom spore. Podľa žalobcu v zmysle uzavretej Zmluvy o pozemkovom spoločenstve vlastníkov podielnikov spoločnej nehnuteľnosti zo dňa 8.2.2014 koná za členov spoločenstva výbor alebo ich môže zastupovať vo veciach nadobúdania vlastníctva k sporným

nehnutelnostiam, ktoré sa majú stať súčasťou spoločnej nehnuteľnosti a z uvedeného žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Odvolací súd sa tak, ako aj súd prvej inštancie, s tvrdením žalobcu o jeho aktívnej vecnej legitímácii nestotožňuje.

43. Vznikom spoločenstva nedochádza k zmene vlastníckeho práva k spoločnej nehnuteľnosti, spoluvlastníci sa zo zákona stávajú členmi spoločenstva, avšak spoločenstvo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria spoločnú vec nenadobúda. Spoločná nehnuteľnosť ako taká nie je vo vlastníctve spoločenstva, ale ostáva vo vlastníctve jednotlivých členov pozemkového spoločenstva, ktorí ju majú v nedeliteľnom podielovom spoluvlastníctve (viď nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 348/08 zo dňa 6.10.2010). Výkonným a štatutárnym orgánom spoločenstva je výbor, prostredníctvom ktorého spoločenstvo koná. Výbor nemá právnu subjektivitu. Aj keď má spoločenstvo právnu subjektivitu a zo zákona zastupuje členov spoločenstva (podielnikov), nemôže žiadať určiť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam sám pre seba, ale len pre jednotlivých členov spoločenstva. Veci, ktoré tvoria spoločnú vec sú vecami jednotlivých členov - podielnikov. Aktívna vecná legitímácia v spore o určenie vlastníckeho práva patrí jednotlivým členom pozemkového spoločenstva.

44. V danej veci odvolací súd konštatuje, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva nie v prospech svojich jednotlivých členov, v ktorom prípade by bolo možné akceptovať označenie žalobcu ako Pozemkové spoločenstvo – Urbariát Seč z dôvodu, že zákon č. 97/2013 Z. z. v § 16 ods. 2 dáva výboru oprávnenie zastupovať členov spoločenstva, okrem členov spoločenstva podľa § 10 ods. 1 a 2, vo veciach nadobúdania časti spoločnej nehnuteľnosti, ktorej vlastníctvo je sporné. V predmetnej veci sa však žalobca – Pozemkové spoločenstvo Urbariát Seč domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. A., ktoré v žalobe špecifikoval, žalobu v priebehu konania nezmenil. Domáhal sa teda určenia vlastníckeho práva v prospech seba. Žalobca ako Pozemkové spoločenstvo – Urbariát Seč by bol aktívne vecne legitimovaný v sporoch, predmetom ktorých by bol nárok súvisiaci s hospodárením so spoločnou vecou, bol by oprávnený ako strana sporu domáhať sa napr. zaplata nájomného (pokiaľ by bola uzavretá nájomná zmluva na predmetnú spoločnú vec), príp. by sa mohol domáhať náhrady škody, vydania bezdôvodného obohatenia a iné. Vo vzťahu k určovacej žalobe je však potrebné, aby vo výrokovej časti žaloby (aj pokiaľ v označení strany sporu je uvedené „len“ pozemkové spoločenstvo) bol presne špecifikovaný každý spoluvlastník veci, ktorý sa určenia vlastníckeho práva žalobou podanou spoločenstvom domáha.

45. Otázkou nadobúdania vlastníckeho práva, resp. k aktívnej vecnej legitímácii pozemkového spoločenstva vo vzťahu k určovacej žalobe sa zaoberali vyššie súdne authority, napr. Najvyšší súd SR v uzneseniach sp. zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15.04.2019, sp. zn. 7Cdo/110/2021 zo dňa 28.02.2023, sp. zn. 6Cdo/987/2022 zo dňa 27.06.2023, sp. zn. 7Cdo/93/2020 zo dňa 27.07.2021, ako aj Ústavný súd SR v Náleze II. ÚS 348/2008 zo dňa 06.10.2010 a odvolací súd na tieto rozhodnutia poukazuje.

46. Žalobca namietal v odvolaní, že sa súd prvej inštancie nevyporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Odvolací súd posúdil túto námietku ako nedôvodnú. Súd prvej inštancie sa vypořiadal s podstatnou skutočnosťou, ktorou v danej veci bola v prvom rade aktívna vecná legitímácia žalobcu. Z dôvodu posúdenia, že aktívna vecná legitímácia v predmetnom spore nie je daná, nebolo potrebné sa zaoberať ostatnými tvrdeniami a skutočnosťami, ktorých posudzovanie by bolo nadbytočné.

47. Z dôvodu uvedeného v predchádzajúcom odseku nebolo potrebné a ani žiadúce vykonať ďalšie dokazovanie na preukazovanie dôvodnosti podanej žaloby, pokiaľ súd skonštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

48. Odvolací súd uvádza, že v odvolacom konaní nezistil žiadne dôvody na iné posúdenie skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, ktoré vychádzajú z obsahu súdneho spisu a dávajú dostatočný podklad vo výroku jeho rozsudku o veci samej. Nezistil ani žiadne pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by odôvodňovali naplnenie niektorého z odvolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 356 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP, na ktoré poukazoval žalobca v odvolaní. Rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne zisteného skutkového stavu.

49. Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za

výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu ako aj u žalovaného, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne a jasne odôvodnil. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu. Žalovaní 1/ až 3/ boli v konaní pred súdom prvej inštancie úspešní v celom rozsahu a preto im súd prvej inštancie správne priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %.

50. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

51. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalobca neúspešný. Naopak, fakticky plne úspešní boli žalovaní, ktorým mal vzniknúť nárok na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP. Vo vzťahu k žalovanému 1/ však z obsahu spisu vyplýva, že tomuto žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli a žalovaný 1/ si ani žiadne trovy neuplatnil. Odvolací súd teda vychádzal z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické ale aj v rozpore so zásadou hospodárnosti Civilného sporového poriadku. Vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/, ktorí sa k podanému odvolaniu vyjadrili a ktorí si náhradu trov odvolacieho konania uplatnili odvolací súd ako úspešnej strane v odvolacom konaní priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP):

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu

a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolateľ má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci

(§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).